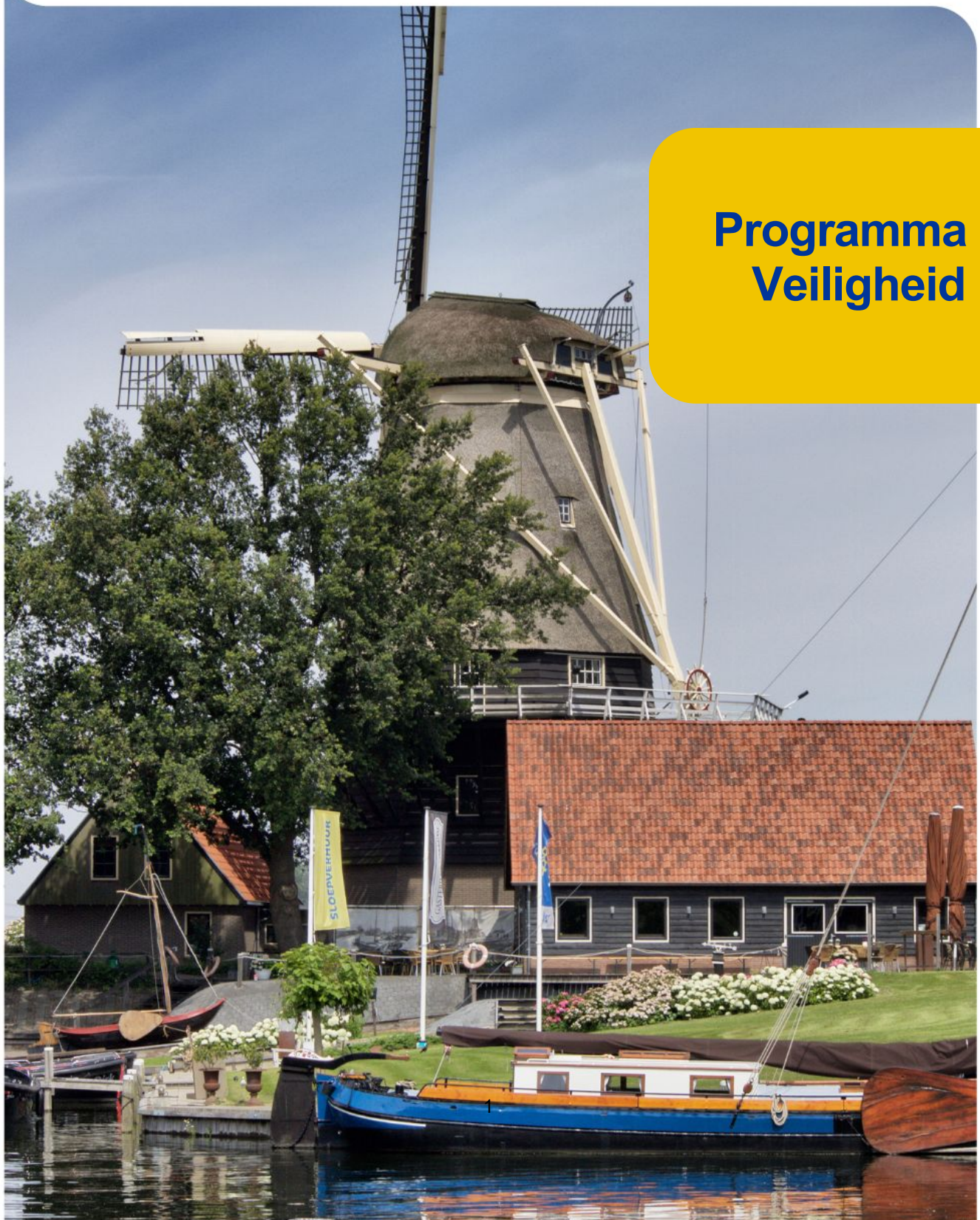

gemeente harderwijk

Programma 1 Veiligheid

Algemeen Programma 1

Samen met inwoners, ondernemers en onze partners zetten we in op veiligheid, participatie én veerkracht. Onze aanpak is preventief en repressief op maat van complexe vraagstukken. We bestrijden (ondermijnende) criminaliteit, dragen zorg voor de openbare orde, zetten ons in voor een veilig AZC, aanpak jeugdoverlast, veilige evenementen, veilig uitgaan en voorkomen escalatie bij zogenaamde multi-problem casuïstiek. Zo houden we Harderwijk en Hierden veilig en leefbaar.

Inhoud

Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) staat centraal bij het Programma Veiligheid. Het IVP is opgesteld in goede samenwerking met de politie, het Openbaar Ministerie en de gemeenten Putten en Ermelo. In 2026 wordt er een nieuw IVP opgesteld, tot die tijd is het bestaande plan de basis voor bijna alle projecten en activiteiten. Het IVP is veelomvattend en is gericht op het waarborgen van de openbare orde en veiligheid. Hierbij gaat het onder andere om het voorkomen en bestrijden van ordeverstoringen, crisissen en rampen, het bestrijden van criminaliteit en overlast, voorkomen van slachtofferschap en het aanpakken van daders.

Ontwikkelingen

We zien meerdere ontwikkelingen binnen het domein van openbare orde en veiligheid. Polarisation en maatschappelijke complexiteit neemt toe. Onder andere door spanningen op diverse maatschappelijke vraagstukken als asiel maar ook ontwikkelingen omtrent een militaire dreiging waarbij weerbaarheid een belangrijk thema is geworden.

Steeds vaker zien we de ontwrichtende gevolgen van ondermijnende criminaliteit. Criminele netwerken maken steeds geraffineerder gebruik van legale structuren zoals vastgoed, horeca en transport om illegale activiteiten te verhullen. De casuïstiek rond personen met meervoudige problematiek wordt complexer. Het gaat vaak om situaties waarin zorg, veiligheid en strafrecht elkaar raken, en waar reguliere interventies onvoldoende effectief blijken.

Tegelijkertijd groeit het beroep op de bestuurlijke bevoegdheden van de burgemeester. Steeds vaker wordt van de burgemeester verwacht dat er opgetreden wordt bij verstoringen van de openbare orde, bijvoorbeeld bij ernstige woonoverlast, gebiedsverboden of bij het sluiten van panden op basis van de Opiumwet. Deze ontwikkelingen stellen hoge eisen aan het lokaal bestuur en de gemeentelijke organisatie.

Verbonden partijen

- Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)

Beleidskaders

De onderstaande beleidsstukken vormen het kader voor het programma Veiligheid:

- Integraal veiligheidsplan ([IVP](#))
- Algemeen plaatselijke verordening ([APV](#))
- Damoclesbeleid rond het sluiten van drugspanden
- [Bibob-beleid](#) en [coffeeshopbeleid](#)
- Plan van aanpak ondermijning, plan van aanpak mensenhandel, plan van aanpak cybercrime / digitale veiligheid
- [Regionaal Beleidsplan, regionaal risicoprofiel, regionaal crisisplan \(Veiligheidsregio\)](#)
- Meerjarenbeleidsplan Politie

Taakvelden Programma 1

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Portefeuillehouder(s): J. Joon

Domein: Mens & Maatschappij

Wat wilden we bereiken?

Een goed geprepareerde crisisorganisatie

De gemeente zelf voert ook diverse activiteiten uit op het gebied van crisisbeheersing en heeft hierin een belangrijke rol. Er wordt ingezet op een goed geprepareerde crisisorganisatie met bekwame functionarissen. Dit voor een effectieve uitvoering van de zogenaamde bevolkingszorgtaken, maar ook het vervullen van de gemeentelijke rol en bestuurlijke bevoegdheden bij (grootschalige) crises en calamiteiten. Dit wordt lokaal en in intensieve samenwerking met andere gemeenten, VNOG en andere partners georganiseerd.

Wat gingen we er voor doen?

Prepareren op rampen- en crisisbestrijding

Binnen de gemeentelijke organisatie prepareren wij ons op een effectieve bestrijding van rampen en crisis door:

1. Het opleiden en trainen van gemeentelijke medewerkers en bestuurders voor een rol in de bevolkingszorg en/of crisisbeheersing.
2. Het in standhouden van diverse faciliteiten zoals het crisiscentrum, noodcommunicatie en middelen voor inzet in het veld.
3. Het leveren van input op het regionaal risicoprofiel, beleidsplan en crisisplan en het actueel houden van diverse lokale plannen en protocollen.
4. Dit alles in intensieve samenwerking met gemeenten, VNOG en diverse andere partners onder regie van de Adviseur Crisisbeheersing.

Regulier beleid

In samenwerking met regiogemeenten en de veiligheidsregio is ingezet op trainingen en oefeningen voor medewerkers met een rol in de bevolkingszorg en/ of crisisbeheersing. De nodige faciliteiten zijn het afgelopen jaar gecontroleerd en waar nodig geüpdatet.

Wat wilden we bereiken?

Een weerbare samenleving

De grote veranderingen in de geopolitieke verhoudingen hebben de internationale spanningen in de afgelopen jaren en sinds begin dit jaar in het bijzonder doen toenemen. Gelijktijdig zien we risico's, die samenhangen met onder andere klimaatverandering, groter worden. Dit betekent dat een grootschalige crisis, die zowel een groot gebied raakt als ontwrichtende effecten heeft voor de maatschappij, voorstelbaar is geworden. Deze diversiteit in dreigingen en veranderingen (en de benodigde voorbereiding hierop) maakt dat weerbaarheid en brede maatschappelijke continuïteit de komende jaren een urgent thema wordt.

Wat wilden we bereiken?

Inzetten op calamiteitenbestrijding

Dit product bevat de gehele basisbrandweezorg en alle activiteiten gericht op het bestrijden van (grootschalige) calamiteiten en rampen onder andere vanuit de brandweerkazernes van Harderwijk en Hierden en de gemeentelijke activiteiten op dit gebied.

Het product Brandweer en Rampenbestrijding is op basis van de Wet op de Veiligheidsregio's grotendeels belegd bij de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). De gemeente Harderwijk en de VNOG werken, vanuit een gemeenschappelijke regeling, samen aan een veilige en beschermde leefomgeving in Harderwijk en Hierden. VNOG blijft altijd antwoord geven op de beide vragen die de samenleving aan haar stelt: hulp bieden bij nood en (helpen bij) voorkomen van gevaar. Daarvoor voert VNOG haar wettelijke taken uit:

- Brandweezorg;
- Rampenbestrijding;
- Risico- en crisisbeheersing;
- Bevolkingszorg;
- Geneeskundige hulpverlening;
- Meldkamer Oost-Nederland.

Wat gingen we er voor doen?

Samenwerken met de VNOG op het Regionaal Beleidsplan 2025-2028

Samenwerking tussen de gemeente en de VNOG is essentieel voor het waarborgen van de veiligheid in de regio, zowel in de voorbereidende fase als tijdens incidenten en crises. Deze samenwerking kenmerkt zich door afstemming, advisering, gezamenlijke uitvoering van taken en het delen van kennis en expertise.

Regulier beleid

Vanaf 2025 werken we aan het Regionaal Beleidsplan 2025–2028 van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland. In het afgelopen jaar zijn de eerste stappen gezet op de hierin vastgestelde speerpunten: crisisbeheersing, grensoverstijgende samenwerking, informatievoorziening, arbeidsmarkt, natuurbrandbeheersing en risicobewustzijn en veilig gedrag. Lokaal staan we in nauw contact met de brandweerposten Harderwijk en Hierden om de lokale brandweezorg te optimaliseren.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Portefeuillehouder(s): J. Joon

Domein: Mens & Maatschappij

Wat wilden we bereiken?

Beperken van criminaliteit en slachtofferschap

Om criminaliteit en het aantal slachtoffers hiervan in onze gemeente te beperken, zetten we in op preventie, handhaving en samenwerking. We voeren regie en verstoren criminele netwerken met bestuursrechtelijke bevoegdheden. Ook stimuleren we bewustwording en weerbaarheid onder inwoners door middel van voorlichtingscampagnes. Dit met en naast onze partners uit de strafrechtketen als politie en OM en in nauwe samenwerking met het onderwijs, bedrijven en instellingen.

Wat gingen we er voor doen?

Aanpakken ondermijning en georganiseerde criminaliteit

Wat is ondermijning?

Ondermijning is het proces waarbij georganiseerde criminaliteit gebruik maakt van legale structuren, voorzieningen of personen om illegale praktijken mogelijk te maken. Gemeenten staan in de frontlinie van de aanpak van ondermijning, omdat veel ondermijnende activiteiten zich afspelen op lokaal niveau. Criminelen maken misbruik van gemeentelijke procedures, zoals vergunningverlening, om geld wit te wassen en hun illegale activiteiten te verhullen. Hierdoor worden gemeenten kwetsbaar voor beïnvloeding vanuit de onderwereld, hierbij kan gedacht worden aan:

- Bestuurlijke beïnvloeding: Criminelen proberen invloed uit te oefenen op gemeentelijk beleid, vergunningverlening of handhaving, bijvoorbeeld door ambtenaren om te kopen of te intimideren.
- Integriteit: Gemeenteambtenaren of bestuurders kunnen onder druk worden gezet om weg te kijken bij illegale activiteiten, (deels) te faciliteren of actief deel te nemen.
- Misbruik van voorzieningen: Criminelen kunnen subsidies, vergunningen of sociale regelingen misbruiken, bijvoorbeeld door spookbedrijven of schijnconstructies op te richten.
- Sociale beïnvloeding: Bewoners durven geen meldingen (meer) te doen, omdat zij bang zijn voor de eventuele gevolgen.

Plan van aanpak Ondermijning

Vanuit het Plan van aanpak Ondermijning hebben we een aantal speerpunten vastgesteld. Specifiek gaat het om:

- De basis op orde: Weerbaar door lokale regelgeving en beleid, bewustzijn binnen de organisatie, toegerust zijn in de aanpak en voorkomen dat we onbewust ondermijnende criminaliteit faciliteren.
- Veilig buitengebied: Het buitengebied is kwetsbaar voor ondermijnende criminaliteit. We sluiten aan bij het Project Veilig Buitengebied om de weerbaarheid te vergroten.
- Casuïstiek: Casuïstiek die zich aandient moet worden geanalyseerd, verrijkt en op het juiste moment worden aangepakt en van opvolging voorzien. Als gemeente voeren we regie en werken we samen met onze partners.

Rekenkamerrapport Ondermijning

In 2023/ 2024 heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar de gemeentelijke aanpak van ondermijning. Ook in 2025 gaan we aan de slag met de uitkomsten en aanbevelingen van dit onderzoek.

Het Gelders Akkoord

Het basisniveau waaraan een weerbare overheid moet voldoen, noemen we Het Gelders Akkoord. De inhoud van het Gelders Akkoord is samengesteld op basis van gesprekken, input tijdens ambtelijke werksessies en het breed bestuurlijk overleg (BBO) en feedback die van veel kanten is verzameld. Het Gelders Akkoord is daar een representatie van. Het verwerken van verschillende meningen, belevingen en achtergronden maakt het een akkoord voor de hele provincie Gelderland en dus echt Gelders. In 2025 wordt dit akkoord gesloten en vormt het een afspraak over het te behalen weerbaarheidsniveau van de gemeenten.

Specifiek beleid

Er is in 2025 hard gewerkt om ondermijning geen kans te bieden in Harderwijk. Ook al voelt dit soms ons een ongelijke en wellicht onmogelijke strijd, moeten we blijven doen wat we kunnen om Harderwijk zo onaantrekkelijk mogelijk te maken voor inmenging van criminele activiteiten. Naar aanleiding van de inzichten uit 2025 wordt ook de APV aangepast om ondermijnende criminaliteit nog beter aan te kunnen pakken.

In het rekenkamerrapport van 2023/2024 waren een aantal aanbevelingen gedaan. Er is in 2025 opvolging gegeven aan deze aanbevelingen. De dubbelfunctie van lokaal en bovenlokaal is opgesplitst in twee losse functies. Er is (en wordt) onderzoek gedaan naar drugshandel. Er is onderzoek gedaan naar zorgfraude en op basis van de uitkomst is er een training ontwikkeld om de collega's nog beter te kunnen maken in het signaleren van deze vorm van criminaliteit. De tussenevaluatie van het Integraal veiligheidsplan is in maart 2025 naar de raad gestuurd, waarbij er uitvoerig is ingegaan op de landelijke ontwikkelingen van ondermijning, de lokale ontwikkeling en welke vorm van repressie en preventie wordt ingezet.

Daarnaast is er vorig jaar een Provinciale norm vastgesteld, genaamd Het Gelders Akkoord. Met het Gelders Akkoord tegen ondermijnende criminaliteit maken Gelderse gemeenten en provincie Gelderland zich sterk voor een gezamenlijk gedragen basisniveau in de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. De gemeente Harderwijk heeft de vragenlijst ingevuld en aangeleverd bij het RIEC. De informatie wordt geanalyseerd en gebruikt om de (haalbare) norm vast te stellen.

[Aanpakken mensenhandel](#)

Mensenhandel draait om uitbuiting. Daders gebruiken slachtoffers voor persoonlijk gewin. Dit is een ernstige schending van mensenrechten en van de menselijke waardigheid. Mensenhandel wordt vaak gepleegd in criminele samenwerkingsverbanden, die misbruik maken van de legale wereld. Gemeenten hebben bij de aanpak van mensenhandel een rol op het gebied van preventie, signalering, handhaving en hulpverlening en dragen bij aan het opwerpen van barrières tegen mensenhandel. In 2025 worden de acties uit het Plan van aanpak Mensenhandel verder uitgevoerd. Doel hierbij is het om zoveel mogelijk slachtoffers uit hun situatie te halen, zorgen dat minder mensen slachtoffer worden en onze gemeente onaantrekkelijk maken voor daders door deze aan te pakken. De gemeentelijke aandachtsfunctionaris Mensenhandel voert regie op de uitvoering van het plan van aanpak.

Specifiek beleid

In 2025 is er uitvoering gegeven aan het Plan van aanpak Mensenhandel. Er zijn 10 nieuwe slachtoffers signaleerd. Deze slachtoffers zijn in contact gebracht met de zorgcoördinator mensenhandel, die op haar beurt gesprekken heeft gevoerd om de (mogelijk) slachtoffers zo goed mogelijk te kunnen helpen. Ook is er aandacht besteed om het onderwerp zo breed mogelijk binnen de gemeentegrenzen te delen. Hierbij kan gedacht worden aan hulporganisatie, kerkelijk gemeenschap, etc. In 2025 hebben er twee controles plaatsgevonden, waarbij er sprake was van signalen mensenhandel.

[Gebiedsonderzoek en beleid coffeeshop](#)

In 2024 is het gebiedsonderzoek rond de coffeeshop bestuurlijk behandeld. Conclusie was dat een locatie in de binnenstad de beste plek is. Het zoekgebied Binnenstad en daarbinnen het voorkeursgebied uit het Coffeeshopbeleid, blijft nog altijd het meest geschikt voor de vestiging van een coffeeshop. Andere geschiktere gebieden zijn niet naar voren gekomen. Het Openbaar Ministerie, de politie en het team Stadtoezicht scharen zich achter deze conclusie. Verder moet er in 2025 worden gekeken naar de [bestaande gedoogverklaring](#) voor de coffeeshop en gaan we indien nodig het Coffeeshopbeleid uit 2017 actualiseren.

Nieuw beleid

In 2025 is de gedoogverklaring voor de coffeeshop verlengd na een positieve evaluatie op gebied van de diverse voorwaarden en de handhaving van de openbare orde. De nieuwe inzichten uit de landelijke ontwikkelingen rond coffeshops en de wet experiment gesloten coffeshopketen worden in 2026 gebruikt voor het aanpassen van het lokale coffeshopbeleid van Harderwijk.

Wat wilden we bereiken?

Beperken van overlast

Om overlast in onze gemeente te beperken, richten we ons op een integrale aanpak van jeugd, woonoverlast en complexe zorgcasuïstiek. Inwoners moeten zich veilig en gehoord voelen in hun eigen leefomgeving. We investeren in preventief jeugdwerk en het versterken van de samenwerking met scholen om vroegtijdig problematisch gedrag te signaleren. Voor inwoners met verward gedrag of meervoudige problematiek werken we nauw samen met zorg- en veiligheidspartners om passende ondersteuning en begeleiding te bieden. Door deze aanpak voorkomen we escalatie en bevorderen we leefbaarheid in de wijk.

Wat gingen we er voor doen?

Adviseren en regie pakken

We bieden in 2025 consultatie en advies op ernstig meervoudige problematiek. Waar nodig bieden we ook procesregie op ad-hoc casuïstiek en incidenten van diverse aard. Voorbeelden hiervan zijn inwoners met een hoog risico op ernstig nadeel, maatschappelijke teloorgang. Denk aan personen die verslaafd zijn, crimineel, overlastgevend of psychische problemen hebben.

Regulier beleid

Een grote diversiteit aan casuïstiek is in 2025 gepasseerd. Kwetsbare en risicovolle inwoners die zonder (eenduidige) hulpvraag zorgen voor risico's voor henzelf of hun directe omgeving. Door de inzet van procesregisseurs zorg en veiligheid, zijn in 2025 partners op dit snijvlak adequaat aan elkaar verbonden zodat het risico, waar mogelijk, snel kon worden teruggedrongen. Dit onderwerp vraagt blijvend onze aandacht zodat onze meest kwetsbare inwoners de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.

Aanpakken excessieve overlast

In 2025 wordt de basis gelegd en het PGA-privacyreglement door alle partijen ondertekend. Daarnaast krijgt de implementatie van de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) nader vorm, hieronder wordt gewerkt aan inrichten en het versterken van casusregie in het sociaal domein.

Regulier beleid

Het privacy reglement is door alle partijen ondertekenden gepubliceerd, de Persoonsgerichte Aanpak (PGA) met onderliggend dit reglement versterkt de samenwerking van ketenpartners onderling. Het maakt de te zetten stappen transparant zodat iedereen weet.

De AVE methode heeft verder in 2025 nader vorm gekregen doordat de betrokken partijen zijn getraind in het werken middels AVE. Het heeft ook nog lessen voor toekomst bloot gelegd zoals hoe we ons sociaal domein nog beter/meer integraal kunnen inrichten.

Verder met de groepsaanpak probleemjongeren

In 2025 gaan we verder met de groepsaanpak op de problematische jeugdgroepen en de Persoonsgerichte aanpak op 18-minners. En in 2025 gaan we verder met de uitvoering van de afspraken van het convenant School en veiligheid. De burgemeester van gemeente Harderwijk heeft hierin een trekkende rol voor de regio. Scholen, gemeenten, politie en het OM gaan intensiever samenwerken om de veiligheid op en rond de school te vergroten. Zorgwekkend gedrag willen we op tijd signaleren en overlast en criminaliteit waar mogelijk voorkomen. De zorg voor jeugd houdt niet op bij school. Overlast van jeugd kan stevige impact hebben op de woonomgeving. Jongeren zijn kwetsbaar om in aanraking te komen met criminele netwerken. Kwetsbaarheid kan ook ontstaan door thuissituaties, omstandigheden op school en risico's rond alcohol en drugs. Het thema jeugd en veiligheid is complex. We willen meer aan de voorkant komen.

Regulier beleid

In 2025 hebben we systematisch de jeugdoverlast en problematische jeugdgroepen aangepakt met als basis het landelijke 7-stappen model. Dit model gaat er niet alleen vanuit om jeugdoverlast repressief (politie, boa's) aan te pakken, maar ook jongerenwerkers hierbij te betrekken. Door deze integrale aanpak kunnen jongeren op maat worden begeleid/aangepakt. Het uitgangspunt is om alle jeugdoverlast in Harderwijk te bespreken in het jeugdoverlast overleg. Deze acties zijn in 2025 uitgevoerd:

- Een flyer voor omwonenden van jeugdoverlast is gemaakt. Dit om het voor bewoners makkelijker en efficiënter jeugdoverlast te kunnen melden. De flyer is verspreid op verschillende locaties en wordt ook door wijkmanagers uitgedeeld.
- Waar nodig bekeuringen uitdelen, waar mogelijk waarschuwingen geven, ook inzet van hardere maatregelen zoals samenscholingsverboden en individuele gebiedsverboden.
- Zorggedragen dat de formatie en capaciteit van de ketenpartners (politie, jongerenwerk, boa's) op orde is en ketenpartners op de hoogte gebracht wat hun rol is en wat van hen verwacht wordt
- Structuur in het werkproces aangebracht en met ketenpartners werkafspraken gemaakt. Instellen van een regiegroep.
- Regulier overleg met de burgemeester.

Wat wilden we bereiken?

Een effectieve aanpak op de lokale integrale veiligheid

Voor een effectieve aanpak van de lokale integrale veiligheid hanteren we het Integraal Veiligheidsplan (IVP) als leidraad. Dit plan bundelt onze prioriteiten en acties op het gebied van veiligheid, preventie en handhaving. Als gemeente zijn we dé regievoerende partij als het gaat om integrale veiligheidsvraagstukken. Hierbij werken we samen met een groot aantal veiligheidspartners en staan we in verbinding met inwoners, ondernemers en instellingen.

Wat gingen we er voor doen?

Navolgen Integraal Veiligheidsplan

Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) is het beleidsplan op hoofdlijnen waarin we als gemeenten en (veiligheids-) partners prioriteiten op het gebied van veiligheid vaststellen en afspraken vastleggen. Het huidige IVP is in 2020 vastgesteld. In 2023 is besloten om het vierjarige plan te verlengen tot en met 2026. Hierdoor hebben we meer tijd om invulling te geven aan de geprioriteerde thema's.

Regulier beleid

In 2025 is er ingezet op alle prioriteiten uit het IVP. Dit doen we in nauwe samenwerking met de gemeenten Putten en Ermelo (politiegebied Veluwe- West), politie, het Openbaar Ministerie en andere partners. Zie hiervoor ook de andere paragrafen binnen het programma Veiligheid. Naast de inzet op de prioriteiten van het IVP vinden activiteiten plaats op een tal van andere thema's. Denk hierbij aan veiligheid rond het uitgaan, veiligheid in winkelgebieden en op bedrijventerreinen, mensenhandel, veiligheid op evenementen, radicalisering en polarisatie en vermogenscriminaliteit. Dit naast de inzet op situaties en incidenten die zich adhoc aandienen in het kader van crisisbeheersing en openbare orde.

Inzetten op een veilige leefomgeving

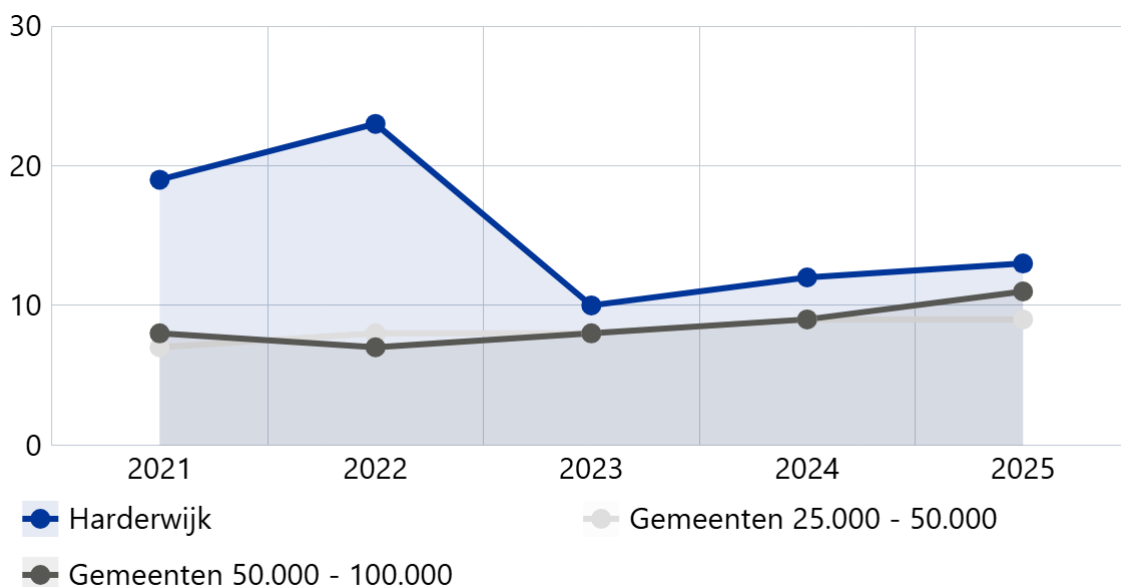
Onze gemeente kent een aantal locaties waar publieke en private partijen samenwerken aan de veiligheid. Het gaat hierbij om winkelcentra, uitgaansgebieden en bedrijventerreinen. Met een nauwe samenwerking met ondernemers en de politie streven we naar een veilige omgeving om te ondernemen en bezoeken. Deze samenwerking vindt onder andere plaats binnen KVO's (Keurmerk Veilig Ondernemen) en het KVVU (Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan).

Regulier beleid

In winkelcentra, uitgaansgebieden en bedrijventerreinen is in 2025 actief samengewerkt met ondernemers en de politie. De samenwerking heeft plaatsgevonden binnen de bestaande KVO-trajecten en het KVVU (Keurmerk Veilig Uitgaan voor de samenwerking met horeca-ondernemers, politie en bewoners). Hiermee is ingezet op het behouden en versterken van een veilige omgeving om te ondernemen en te bezoeken.

Verplichte beleidsindicatoren programma 1

Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

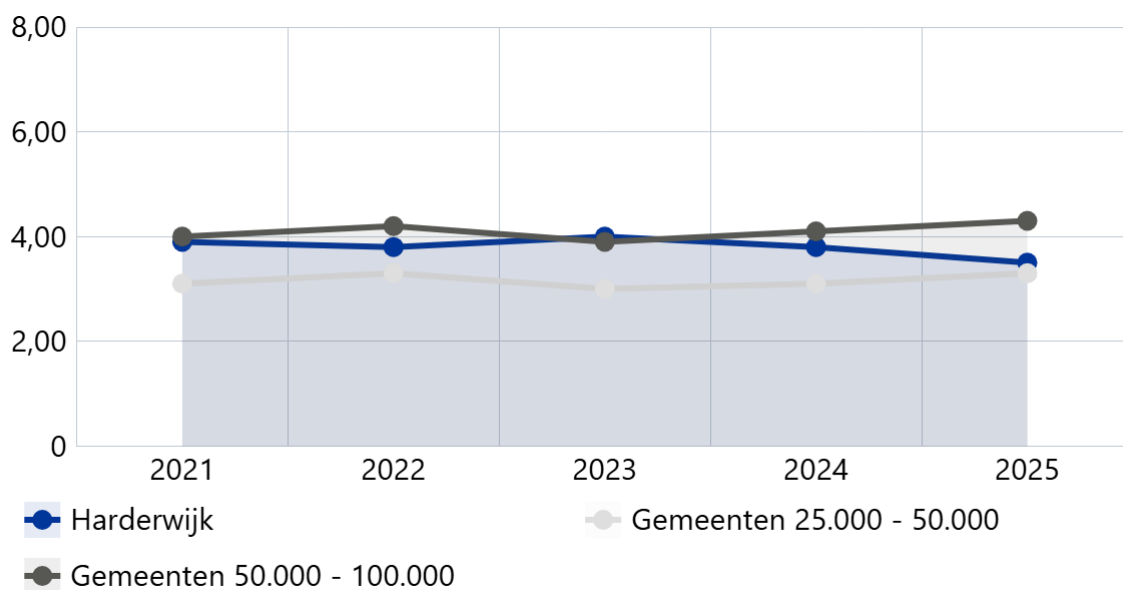

Bron: Halt

Wanneer een jongere een strafbaar feit pleegt kan dit worden afgedaan met een Halt- verwijzing. De politie, BOA's en leerplichtambtenaren doen deze verwijzingen. Hierna volgt een pedagogische interventie voor de jongere.

In 2023 zagen we een forse afname van het aantal verwijzingen. Dit is te verklaren door ander toegangsbeleid bij een aantal evenementen waardoor minder overtredingen met alcohol zijn geconstateerd. Hierna is er blijvende aandacht bij professionals voor Halt als een effectieve afdoening van overtredingen door minderjarigen.

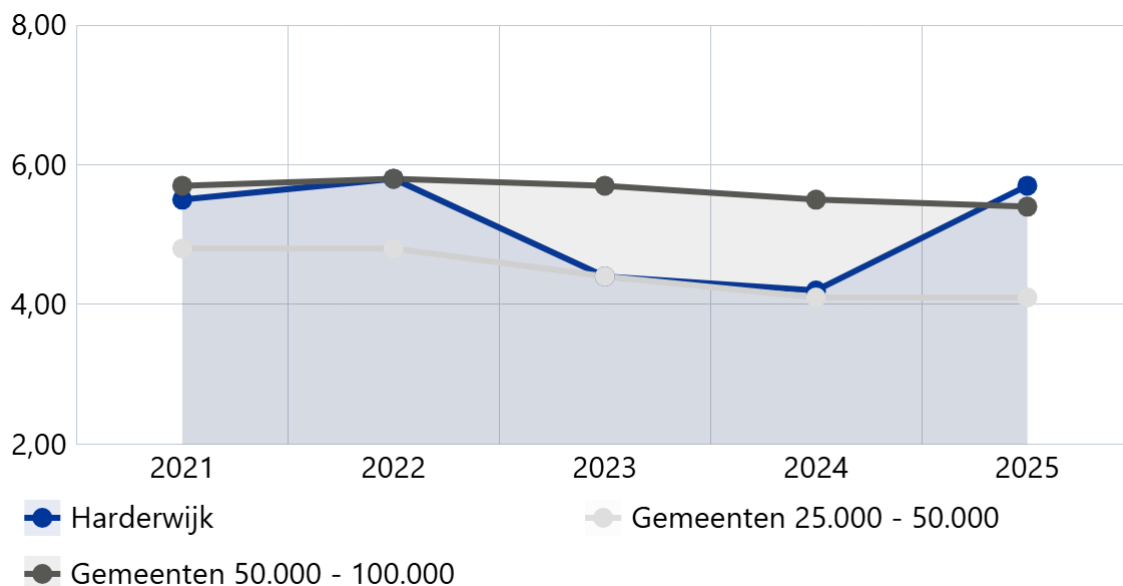
Misdrijven - Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners

Bron: CBS

Het aantal geweldsmisdrijven fluctueert rond het landelijk gemiddelde en is in 2025 licht gedaald ten opzichte van 2024. Geweldsincidenten doen zich met name voor in combinatie met alcoholgebruik, bijvoorbeeld in de horeca en tijdens evenementen. De politie treedt hier direct tegen op. In een groot deel van de gevallen betreft het onderlinge conflicten waarbij geen aangifte wordt gedaan.

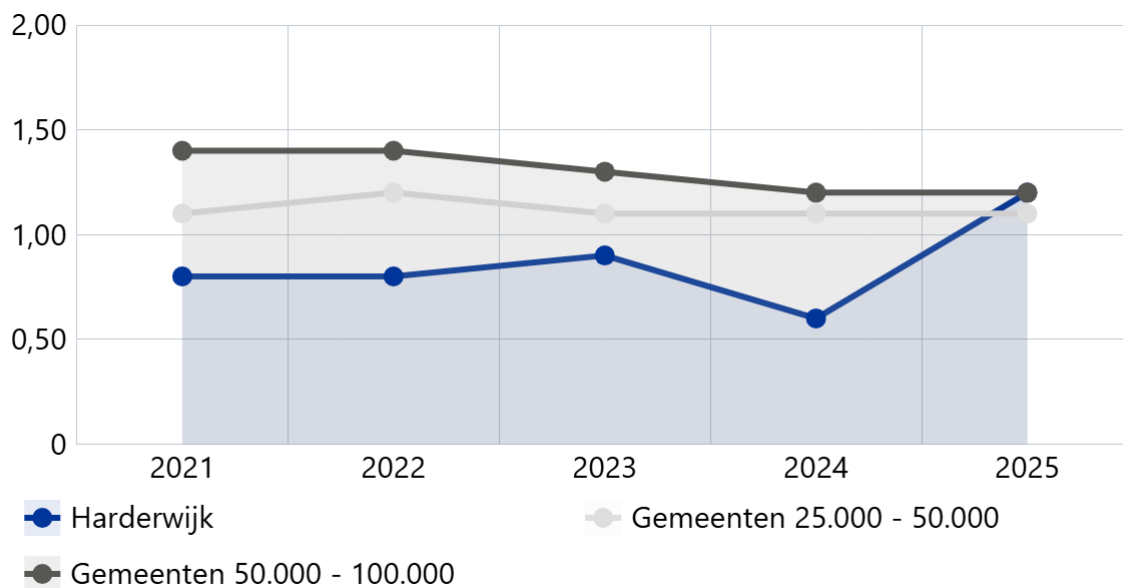
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte

Bron: CBS

Het vernielen of beschadigen van objecten in de openbare ruimte is een misdrijf. Sinds 2024 zien we een stijging in meldingen van vandalisme. Naast de schade voor particulieren zijn ook bedrijven en instanties slachtoffer. Als gemeente doen we bij vandalisme vaker aangifte. Dit om de problematiek beter in kaart te brengen, maar ook om de pakkans van daders te vergroten.

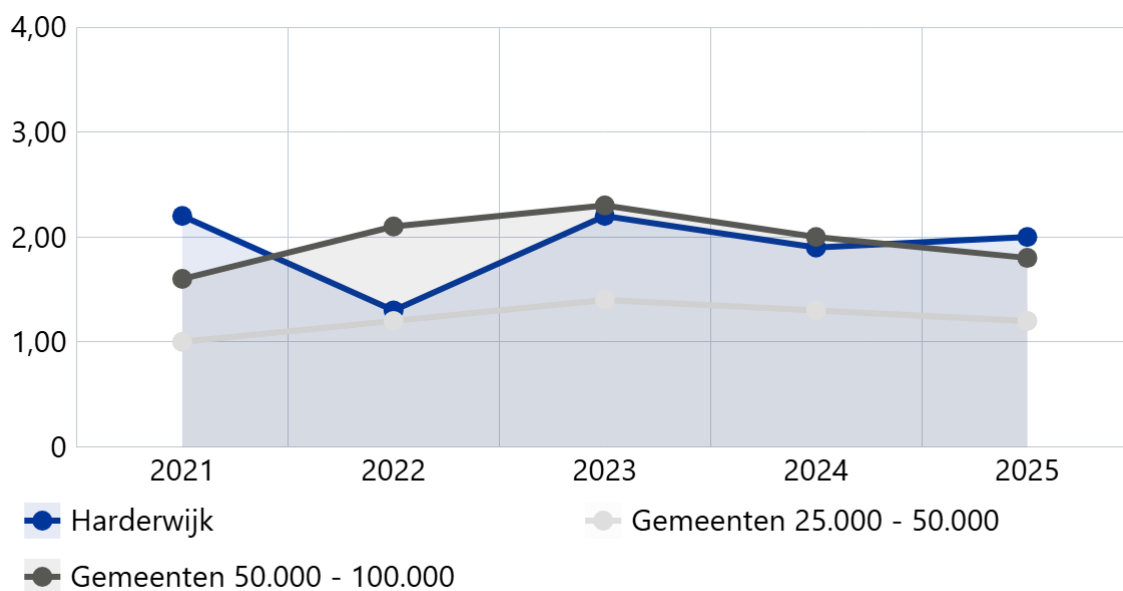
Misdrijven - Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners

Bron: CBS

In 2025 is een duidelijke stijging zichtbaar in het aantal woninginbraken. Uit recente besprekingen binnen de driehoek blijkt dat deze toename moeilijk te verklaren is. Onder de verdachten is geen specifieke doelgroep aan te wijzen; het gaat voornamelijk om gelegenheidsdaders, vaak afkomstig uit andere delen van Nederland of Europa. De politie verricht, in samenwerking met het Openbaar Ministerie, onderzoek naar woninginbraken. Waar mogelijk worden verdachten aangehouden en vervolgd.

Misdrijven - Winkeldiefstallen

Bron: CBS

Het aantal winkeldiefstallen fluctueert rond het landelijk gemiddelde. In 2023 zagen we een toename van het aantal gemelde gevallen van winkeldiefstallen. We verklaren dit door de komst van zelfscankassa's en het lokale beleid van winkeliers om bij niet gescande producten altijd de politie in te schakelen en aangifte te doen.

Facultatieve beleidsindicatoren programma 1

Aangiften woninginbraak (Bron: Politieteam Veluwe West)

Gemiddeld 2013-2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Gemiddeld 2021-2025
137	42	91	70	43	40	44	29	61	43

Opgelegde huisverboden (Bron: Gemeente Harderwijk)

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
3	8	6	3	7	3	2	3

Diverse indicatoren in relatie tot veiligheid (Bron: Politieteam Veluwe West)

Feiten	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal misdrijven	1.576	1.425	1.861	1.992	1.772	1.776	1.908	1.768	1.981
Geweld	167	177	175	178	158	157	166	150	138
Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	165	80	72	79	65	50	77	49	49
Diefstal brom-, snor-, fietsen	129	90	182	110	142	170	216	193	263
Vernieling c.q. zaakbeschadiging	141	94	159	176	162	184	148	156	222
Totaal registraties overlast	1.101	863	1.007	1.139	1.385	1.237	1.330	1.307	1.330
Jeugdoverlast	335	165	215	405	538	380	397	371	327
Drugsoverlast	81	108	116	118	119	121	159	174	178

Uit de landelijke geregistreerde politiecijfers blijkt dat het totaal aantal misdrijven in Harderwijk in de periode 2020–2026 redelijk stabiel is, met gemiddeld circa 1.800 misdrijven per jaar. Ten opzichte van het landelijk gemiddelde zijn er minder misdrijven in Harderwijk. Zo schommelt het aantal misdrijven per 1.000 inwoners in Harderwijk rond de 96 misdrijven, terwijl dat voor Nederland rond de 112 ligt.

Getalsmatig vallen met name vandalisme en fietsdiefstal op. Zware misdrijven, zoals overvallen en straatroof, komen relatief weinig voor in vergelijking met het landelijk gemiddelde. Daarnaast is het aantal fraudegevallen gestegen, een trend die ook landelijk zichtbaar is. Het gaat hierbij om onder meer online marktplaatsoplichting, WhatsApp-fraude, bankpasfraude en valsheid in geschrifte, waarbij financieel gewin door misleiding het doel is.

Totaaloverzicht Programma 1

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting incl. wijzigingen 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Baten					
TV11 TV11 Crisisbeheersing en brandweer	157	144	144	145	1
TV12 TV12 Openbare orde en veiligheid	22	26	70	98	28
Totaal Baten	179	170	214	243	29
Lasten					
TV11 TV11 Crisisbeheersing en brandweer	-3.507	-3.980	-4.086	-4.055	30
TV12 TV12 Openbare orde en veiligheid	-2.184	-2.228	-2.254	-2.251	3
Totaal Lasten	-5.690	-6.208	-6.339	-6.306	33
Gerealiseerd resultaat	-5.512	-6.038	-6.126	-6.064	62

Financiële analyse jaarrekening 2025 ten opzichte van begroting 2025

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting incl. wijzigingen 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Baten	214	243	29
Lasten	-6.339	-6.306	33
Gerealiseerd resultaat	-6.126	-6.064	62

Het resultaat van programma 1 is als volgt te verklaren

Taakveld (Bedragen x 1.000)	Ondewerp	Bedrag afwijking	Verwijzing toelichting
	Kapitaallasten	16	1
1.1	Brandweerkazerne Harderwijk en Hierden	14	2
1.2	Diverse werkbudgetten Openbare orde en veiligheid	27	3
	Diversen	5	
	Totaal	62	

Verklaring van de afwijkingen programma 1

- Op de kapitaallasten zit een voordeel van afgerond € 16.000,-. Dit wordt veroorzaakt doordat de werkelijke omslagrente lager uitviel dan begroot en daardoor bijgesteld moet worden. Voor een verdere uitleg wordt verwezen naar het renteschema in de paragraaf Financiering.

2. Er is een aanzienlijk voordeel gerealiseerd op de bluswatervoorziening (€ 49.447,-). Niet alle geplande werkzaamheden of vervangingen waren in 2025 noodzakelijk. Tegenover het voordeel op bluswater staat een overschrijding op het reguliere onderhoud van de brandweerpanden (€ 47.775,- nadeel), voornamelijk veroorzaakt door noodzakelijke (niet-planbare) reparaties aan de kazerne in Harderwijk. Op de energielasten is een besparing gerealiseerd van ruim € 12.000,- ten opzichte van de bijgestelde begroting. Het voordeel gas en energie zit in de lagere energie prijzen ten opzichte van vorig jaar door een voordelige aanbesteding. Dit heeft een incidenteel karakter en zal komende jaren zich naar verwachting niet meer voor gaan doen door de stijgende netbeheer kosten op elektra en gas.
3. De middelen voor de "Nota Dierenwelzijn" zijn niet volledig uitgeput (€ 17.732,- voordeel). Op de budgetten voor de kwaliteitsmeter en de Atlas-applicatie is minder uitgegeven dan begroot (totaal ca. € 20.000,- voordeel). Op de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan is een nadelig saldo van € 18.471,- ontstaan. Dit wordt verklaard door extra inzet op specifieke veiligheidsthema's die gedurende het jaar prioriteit hebben gekregen.

